כך וכך דמים כשער של עכשיו אתן לך

הלויני כור חטין וקוצץ לו דמים, הוזלו, נותן לו חטים, הוקרו, נותן דמיהם והלא קצץ? אמר רב ששת הכי קאמר אם לא קצץ: הוזלו, נוטל חטיו, הוקרו, נותן דמיהם:

מתני' לא יאמר אדם לחבירו "הלויני כור חטין ואני אתן לך לגורן" אבל אומר לו *"הלויני עד שיבא בני או עד שאמצא מפתח" והלל אוסר, *וכן היה הלל אומר לא תלוה אשה ככר לחברתה עד *שתעשיה דמים שמא יוקרו חטין ונמצאו באות לידי רבית:

גמ' אמר רב הונא יש לו סאה, לוה סאה, סאתים, לוה סאתים, ר' יצחק אומר אפי' יש לו סאה, לוה עליה כמה כורין, תני ר' חייא לסיועיה לרבי יצחק טיפת יין אין לו, טיפת שמן אין לו הא יש לו, לוה עליה כמה טיפין: והלל אוסר: אמר רב נחמן אמר שמואל הלכה כדברי הלל, ולית הלכתא כוותיה: וכן היה הלל אומר לא תלוה אשה [וכו']: אמר רב יהודה אמר שמואל זו דברי הלל אבל חכמים אומרים לוים סתם ופורעים סתם *ואמר רב יהודה אמר שמואל בני חבורה המקפידין זה על זה עוברין משום מדה ומשום משקל ומשום מנין ומשום לוין ופורעין בי"ט, וכדברי הלל אף משום רבית, ואמר רב יהודה אמר שמואל תלמידי חכמים מותרים ללוות זה מזה ברבית, מאי טעמא: מידע ידעי דרבית אסורה ומתנה הוא דיהבו אהדדי, א"ל שמואל לאבוה בר איהי הלויני מאה פלפלין במאה ועשרין פלפלין, ואריך; אמר רב יהודה אמר רב מותר לו לאדם להלוות בניו ובני ביתו ברבית כדי להטעימן טעם רבית, ולאו מילתא היא משום דאתי למסרך:

מתני' אומר אדם לחבירו "נכש עמי ואנכש עמך, עדור עמי ואעדור עמך" ולא יאמר לו "נכש עמי ואעדור עמך, עדור עמי ואנכש עמך". כל

וקוצץ לו דמים· כך וכך דמים כשער של עכשיו אתן לך וקאמר הכא דאם הוזלו נוטל חטין והיינו דפרכינן והלא קצץ וכי הוזלו נמי יטול דמים שקצץ דהא כמו אוזפיה זוזי הוא: **מתני' אבל אומר הלויני עד שיבא בני**· דכיון דיש לו שפיר דמי דהא סאה בסאה דרבנן הוא דלאו נשך דאורייתא, וכי יש לו, לא גזור: **גמ' כמה כורין**· דכל חדא וחדא אמרינן זו תהא תחתיה שהרי אינה קנויה למלוה ובידו לאוכלה ולמוכרה ונמצאת אותה שלוה *נזקקת על פירות שבשוק וזו פנויה ללוות עליה וכשלוה כל אחת ואחת לוה בהיתר דהא אילו לוה סאה אחת ואכלה ואכל גם הראשונה הואיל כשלוה בהיתר לוה ישלם חטין הכא נמי כשלוה בהיתר לוה כל סאה וסאה שהרי זו עומדת: **לוין**· ככרות סתם בלא קיצת דמים שלא החמירו לדקדק באיסור סאה בסאה כל כך: **בני חבורה**· הולכין בדרך או יושבין בבית אחת איש לסעודת עצמו: **המקפידים זה על זה**· שאין מוחלין על דבר מועט ומקפידין להלוות זה את זה במדה במשקל ובמנין: **עוברין**· בשבתות וימים טובים: **משום לווין ופורעים**· דתנן במסכת שבת (דף קמח:) ובלבד שלא יאמר לו "הלויני" והתם מפרש טעמא שמא יכתוב: **ואריך**· ושפיר דמי דמתנה בעלמא הוא ולא רבית, "אריך"=טוב ודומה לו בספר עזרא (ד') וערות מלכא לא אריך לנא למחזי ופירושו גנות המלך, לא יפה לנו לראות: **להטעימן**· שידעו כמה מצטער ומיצר הנותנו ויבינו כמה עונשו גדול: **למסרך**· להרגיל שיחמוד לבם השכר: **מתני' נכש עמי**· היום ואני אנכש עמך למחר: **נכוש**· שרקלי"ר בלע"ז: **עדור**· חפור: **אבל לא יאמר לו נכש עמי היום ואעדור עמך לזמן פלוני**· פעמים שזו קשה מזו ויש כאן אגר נטר ליה בשכר שממתין לו על שכר פעולתו עד אותו זמן הוא מקבל עליו מלאכה שהיא קשה מזו:

כל

הלויני כור חטין ואני אתן לך לגורן אסור· דחיישינן שמא תתייקר אע"פ שאז אין רגיל להתייקר: **ולית** הלכתא כוותיה· ונראה דהשתא קי"ל כר' יצחק דאפילו שאין לו אלא סאה לוה הימנו כמה כורין דברייתא דרבי חייא מסייע ליה וריב"ן פי' דביחד אין יכול להלוות אלא כמו שיש לו ובזה אחר זה דוקא שרי ומיהו בהא מודה ריב"ן דאפילו יתן לו ביחד ויאמר קני בזה אחר זה שרי דבדבר לא מסתמא שופך ביחד ושרי כמה טיפין ומיהו נראה דאין צריך לדקדק אלא לוקח הרבה בבת אחת לרבי יצחק דאותה טיפה יכול להיות כנגד כל טיפה וטיפה: **בני חבורה המקפידין זה על זה עוברין משום מדה כו'**· פי' מתוך שמקפידין באין לידי כך דתנן בפרק אין צדין (ביצה כט. ושם) אומר אדם לחבירו מלא לי כלי זה אבל לא במדה פירוש שלא יזכור לו שום מדה וקפידותן גורמת להם להזכיר כדי שיהא מבורר יפה מה שמתחייב לזה וכן משקל תנן (שם כח.) אין משגיחין בכף מאזנים כל עיקר והם מתוך שמקפידין שוקלים במאזנים אי נמי אפי' ביד אסור להם לשקול כמו במאזנים לפי שמדקדקים הרבה אע"ג דשרי התם בטבח שאין אומן כשאינו מקפיד וכן אסור להם לומר מלא לי כלי זה אפילו בלא הזכרת מדה וכן משמע מתוך פירש"י במסכת שבת בפרק שואל (דף קמח. ושם) בני חבורה שמדקדקין זה על זה שאמר אחד לחבירו מנה שלקחת גדולה תן לי כמותה והוא שוקלה בידו: **משום** מנין· פר"ת אם היו אגוזים ושקדים ודומה להם ואמר לקחת עשרים אגוזים גם אני אקח עשרים או אמר בשעה שנוטלה המתן עד שאשקול הימנה ועד שאמדוד אורך הדגים והקישואים ואמנה הבילים והאגוזים והשקדים שאתה נוטל שאטול גם אני במשקלם ובמדתם ומנינם משמע שר"ל אע"ג דשרי לומר לחנווני הרגיל אצלו תן לי עשרים אגוזים זהו לפי שאין משמע שם שתהא שום קפידא על המנין אלא שמודיעו שכל כך הוא צריך אבל כשאמר לקחת כ' גם אני אטול כ' מראה שמדקדק ומקפיד על המנין והוי עובדא דחול כעין משא ומתן ואי נמי שרי בכי האי גוונא כעמיד כגון שאמר ליה המתן עד שאמנה לך האגוזים שאתה נוטל ואטול גם אני כמניינם וכן כעין זה במדה ובמשקל אסור ועוד מפרש בה"ג איסור מנין בענין אחר בהלכות י"ט הולך אדם אצל רועה הרגיל וכו' ברייתא בס"פ אין צדין (ביצה כט:) עד ואמר תן לי עשרים בילים ועשרים אגוזים שכן דרך בעה"ב להיות מונה בתוך ביתו עשרה אפרסקין כ' רמונים ובלבד שלא יזכיר לו סכום מנין רשב"א אומר ובלבד שלא יזכיר לו סכום מקח סכום מנין דכי הוה נקיט מיניה שיתין והשתא נקט מיניה ארבעים לא לימא ליה מלי להו מאה ונראה דהטעם כיון שבא לדקדק בתשלום החשבון אסור שאין זה כדרך בעה"ב כי אין רגיל לדקדק בתשלום החשבונות כעין זה וחומרא גדולה היא ונראה דדוקא כשנותנין ק' אגוזים בפרוטה אז אסור דאי חשבון של ק' לא שייך לתשלום דמים אין נראה שיהא אסור וסכום מקח פי' בה"ג כי הוה נקיט מיניה חמשה דנקי והשתא נקיט מיניה בדנקי לא לימא ליה מלא לי בדינר ונראה שלא פי' כן בשביל שיהא מותר אם לקח הימנו שוה דינר ביחד לומר הרי יש דינר ולא יאסור אלא דוקא שמדקדק לתשלום במילוי הדינר דפשיטא דהא נמי אסור ומה שפי' כן בה"ג דשמא היה פשוט זה יותר לאסור שמזכיר סכום המקח שלוקח עכשיו *ור"ח גרס במסכת ביצה סכום מקח במילתיה דת"ק סכום מנין במילתיה דרשב"א אבל בתוספתא *כתוב כמו בה"ג אבל בספר שלנו כתוב סכום מידה במילתיה דת"ק סכום מקח במילתיה דרשב"א ואין נראה דלפי גרסא זו לא מצינו איסור מנין לא במשנה ולא בברייתא וא"כ מנ"ל לשמואל איסור מנין דקאמר עוברין משום מנין דמשמע שאיסור ידוע לנו כמו מדה ומשקל:

ומשום לווין ופורעין בי"ט· אסור לומר לחבירו לשון הלואה ופריעה אלא יש לו לומר לשון שאלה וחזרה והם אינם רוצים לומר כן דלשון שאלה משמע דהדר בעיניה ומחשב בלבו השואל שאם יזכור לשון שאלה שיזקוק להחזיר מיד וי"מ די"ט לא קאי אלא אלווין ופורעין אבל עוברים משום מדה ומשקל ומנין נקט לענין גזל ואי אפשר לומר כן דבפרק שואל (שבת דף קמח.) מייתי לה התם לענין שבת: **וכדברי** הלל אף משום רבית· ודוקא במקפידים (אסרי ב"ה) [אסר הלל] כדאמרינן בני חבורה המקפידים אבל שאין מקפידים שרי אע"ג דבמתני' איירי בסתם בני אדם סתם בני אדם הם מקפידים ולא מחלי על מה שנתייקר ושוה יותר אלא משום שכר הלואה ורבנן שרו אפי' במקפידין דמחלי על דבר מועט ונותנין שלא בתורת רבית ואפי' לא מחלי איכא למימר דטעמא דרבנן דשרו לפי שלא החמירו באיסור סאה בסאה כ"כ לאסור אפי' ככרות כדפי' בקונטרס לעיל ואין להקשות כיון דסתם בני אדם מקפידין אמאי נקט שמואל בני חבורה המקפידים ולא נקט בסתם בני אדם דנקט בני חבורה שרגילין ללוות זה מזה ואין נזכרים לדקדק כל שעה ועושין בי"ט כמנהגם בחול וגם אין נזכרים לעשות דמים על הככרות כל שעה כשלוים זה מזה לפי שרגילין תמיד ללוות זה מזה ואין יכולין ליזהר אע"פ שפי' לעיל דאפילו ביד אסור לשקול בשר בני חבורה המקפידים ובמסכת ביצה (דף כח.) שרי לטבח שאינו אומן התם לא הוי כסתם בני אדם החשובין כמקפידים דאין טבח מקפיד אצל הרגיל ליקח ממנו ואין לפרש דסתם בני אדם כאין מקפידין דמו ומתניתין דאסר הלל נוקי דוקא במקפידים דהא אמרינן בפרק שואל (שבת דף קמח.) וכן אשה שואלת מחבירתה ככרות ובלבד שלא תאמר לה הלויני ופרכינן בגמרא בשבת הוא דאסור הא בחול שפיר דמי לימא מתניתין דלא כהלל ומאי קושיא הא איירי בסתם בני אדם דלא קפדי והלל לא אסר אלא דוקא במקפידין:

מתנה בעלמא קא יהבי אהדדי· נראה דוקא דבר מועט שיודע בלבו שהיה נותן לו בלאו הכי ואפילו מתנה מועטת דוקא בת"ח:

ערב

קסד א ב ג מיי' פ"ו מהל' מלוה ולוה הל' ג ד סמג לאוין קנג טוש"ע יו"ד סי' קסב סעיף א:

קסה ד מיי' שם הל' ג טוש"ע שם סעיף ב:

קסו ה מיי' שם הל' ב טוש"ע שם סעיף א ובהג"ה ולא כהלל:

קסז ו מיי' שם טוש"ע שם סעיף ב:

קסח ז מיי' שם ועיין בכ"מ סמג שם טוש"ע שם סעיף א וסעיף ב ועי' בב"י:

קסט ח מיי' פ"ו מהל' גניבה הל' י סמג לאוין עה [אבל הפוסקים השמיטוהו מטעם שכתב הב"י בא"ח סי' שכג תקין]:

קע ט מיי' פ"ד מהל' מלוה ולוה הל' ט סמג לאוין קצג טוש"ע יו"ד סי' קס סעיף יז:

קעא י מיי' שם הל' ח טוש"ע שם סעיף ח:

קעב כ מיי' פ"ז מהל' מלוה ולוה הל' יא סמג לאוין קצג טוש"ע יו"ד סי' קס סעיף ט:

נ"ל נזקקת

[לעיל מד: מו:]

שבת קמח:

[נ"ל שתעשני' יעב"ץ]

שבת קמט.

ג"ז שם:

עיין במהרש"ל

[פ"ע דביצה ע"ש]

נושא
סאה בסאה

נושא
מח' ר' הונא ור' יצחק מתי אסור להלוות סאה בסאה

מקבנה
סדר של הלכות של "רב יהודה אמר שמואל"

נושא
רבית בהערמת תמורת שירות

כל ימי גריד אחד, בלימי רביעה אחת, לא יאמר לו "חרוש עמי בגריד ואני אחרוש עמך ברביעה"/ רבן גמליאל אומר יש רבית מוקדמת ויש רבית מאוחרת, כיצד: נתן עיניו ללוות הימנו והוא משלח לו ואומר "בשביל שתלוני" זו היא רבית מוקדמת, לוה הימנו והחזיר לו את מעותיו והוא משלח לו ואומר "בשביל מעותיך שהיו בטילות אצלי" זו היא רבית מאוחרת/ ר"ש אומר יש רבית דברים: לא יאמר לו "דע כי בא איש פלוני ממקום פלוני"/ ואלו עוברין בלא תעשה המלוה והלוה והערב והעדים, וחכמים אומרים אף הסופר עוברים משום °לא תתן, ומשום °אל תקח מאתו" ומשום °לא תהיה לו כנושה" ומשום °ולא תשימון עליו נשך" ומשום °ולפני עור לא תתן מכשול ויראת מאלהיך אני ה'": **גמ'** תניא ר"ש בן יוחי אומר מנין לנושה בחבירו מנה ואינו רגיל להקדים לו שלום שאסור להקדים לו שלום ת"ל °נשך כל דבר אשר ישך" אפילו דיבור אסור:

ואלו עוברין: אמר אביי מלוה עובר בכולן, לוה עובר משום °לא תשיך לאחיך" *°ולאחיך לא תשיך, ולפני עור לא תתן מכשול" ערב והעדים אין עוברין אלא משום "לא תשימון עליו נשך" תניא ר"ש אומר מלוי רבית יותר ממה שמרויחים מפסידים ולא עוד אלא שמשימים משה רבינו חכם ותורתו אמת ואומרין "אילו היה יודע משה רבינו שיהיה ריוח בדבר לא היה כותבו" כי אתא רב דימי אמר מנין לנושה בחבירו מנה ויודע שאין לו שאסור לעבור לפניו ת"ל "לא תהיה לו כנושה" *ר' אמי ורבי אסי דאמרי תרוייהו כאילו דנו בשני דינין שנאמר °הרכבת אנוש לראשנו באנו באש ובמים" אמר רב יהודה אמר רב כל מי שיש לו מעות ומלוה אותן שלא בעדים עובר משום "ולפני עור לא תתן מכשול" ור"ש לקיש אמר גורם קללה לעצמו שנאמ' °תאלמנה שפתי שקר הדוברות על צדיק עתק", אמרו ליה רבנן לרב אשי: קא מקיים רבינא כל מה דאמור רבנן, שלח ליה בהדי פניא דמעלי שבתא "לישדר לי מר עשרה זוזי דאתרמי לי קטינא דארעא למזבן", שלח ליה "ניתי מר סהדי ונכתב כתבא" שלח ליה אפילו אנא נמי? שלח ליה כל שכן מר דטריד בגירסיה משתלי וגורם קללה לעצמי. תנו רבנן שלשה צועקין ואינן נענין ואלו הן: מי שיש לו מעות ומלוה אותן שלא בעדים, והקונה אדון לעצמו, ומי שאשתו מושלת עליו. קונה אדון לעצמו מאי היא? איכא דאמרי תולה (נכסיו) בנכרי איכא דאמרי הכותב נכסיו לבניו בחייו איכא דאמרי דביש ליה בהא מתא ולא אזיל למתא אחריתא:

הדרן עלך איזהו נשך

השוכר את האומנין והטעו זה את זה אין להם זה על זה אלא תרעומות. שכר את החמר ואת הקדר להביא פרייפרין וחלילים לכלה או למת, ופועלין להעלות פשתנו מן המשרה וכל דבר שאבד, וחזרו בהן, מקום שאין שם אדם *שוכר עליהן או מטען. השוכר את האומנין וחזרו בהן, ידם על התחתונה, [ב"ב קנג.]

אם

כל ימי גריד אחד · הם ולא דקדקו בדבר לחוש שמא יום אחד יהא ארוך מחבירו או קשה מחבירו אלא מותר לומר לו עדור עמי היום הזה של גריד ואעדור עמך ביום פלוני של גריד: (א) **גריד** · לשון יובש שהארץ יבשה ואין גשמים יורדין: **וכל ימי רביעה** · חשובין כאחד: **אבל לא יאמר לו חרוש עמי בגריד ואני אחרוש עמך ברביעה** · שימי רביעה קשין למלאכה, בשדות: **על לא תתן לו** · את כספך לא תתן לו בנשך עוברין על בל תתן ועל לא תקח כו' כל חד וחד מאי דשייך ביה כדמפרש בגמרא: **גמ' מלוה עובר בכולן** · בכל תורה אור הני דחשיב במתני' דהוא נותן בנשך בשעת הלואה והוא לוקח בשעת פירעון והוא לו כנושה כשתובעו ודוחקו והוא שם עליו נשך בשעת פיסוק התנאי ונותן מכשול לפני הלוה להעבירו על לא תשיך לאחיך שהיא אזהרה ללוה: **מפסידין** · כדאמר בפירקין (דף עא·) מתמוטטין לעולם: **משה חכם** · לישנא מעליא נקט: **לא תהיה לו כנושה** · לא תראה בעיניו כנושה בו שיראה ויבוש: **לראשנו** · לשון נושה כדמתרגמינן כרשיא הרי אנו באים באש ובמים: [לעיל סב. עא:] **עובר משום לפני עור** · שעולה על רוחו של לוה לכפור: **קללה** · כשתובעו וזה כופר הכל מקללין אותו ואומרין שהוא דובר על צדיק עתק: **ומשתלי** · ישכח הלואתי ואגרום קללה לעצמי: **צועקין** · בב"ד של מטה: **ואינן נענין** · שהרי הם גרמו לעצמן: **קונה אדון לעצמו** · מפרש לקמן: **תולה מעותיו בנכרי** · אומר מעות שאני משתמש בהן של פלוני נכרי הם שלא להשביע עצמו ופעמים שהנכרי שומע ומעמיד עדים ותובעו בדיניהם:

הדרן עלך איזהו נשך

השוכר את האומנין והטעו זה את זה · מפרש בגמרא: **שכר את החמר או את הקדר להביא פרייפרין וחלילין** · קדר בעל קרון: **פרייפרין** · עלים משופים ונאים לעשות לו אפריון: **חלילין לכלה** · לשמח חתן וכלה: **או למת** · לקונן: **משרה** · רוי"ם מים ששורין בהן קנבוס ופשתן כשהן בגבעולין: **מקום שאין אדם** · שאינו מוצא פועלין לשכור והפשתן [ברכות ו:] אבד והוא סמך עליהן: **שוכר עליהם** · בני אדם ביוקר ועליהם לשלם: **או מטען** · מפרש בגמרא: **השוכר את האומנין** · לעשות מלאכה בקבלנות בכך וכך: **וחזרו בהן** · לאחר שעשו מקצת: **ידם על התחתונה** · אם הוקרו פועלים ואינו מוצא מי שיגמרנה בשכר שהיה מגיע לאלו על העתיד לעשות, מעכב משכר ממה שעשו כל מה שיצטרך להוציא עד שתגמר מלאכתו בשכר שפסק עם אלו, ואם הוזלו פועלים וימצא שיגמרנה בפחות ישום להם מה שעשו ויתן להם מה שפסק: עשו חציה יתן להם חצי שכרן ואין יכולים לומר לו הרי פועלים אחרים תחתינו לגמור מלאכתך ותן לנו כל שכרינו חוץ ממה שנטלו אלו:

ואם

ערב ועדים אין עוברין אלא משום בל תשימון · זימנין דעברי נמי אלפני עור לא תתן מכשול כגון שלא היה מלוה בלא ערב ועדים אבל לא תשימון פסיקא ליה אבל לפני עור זימנין דלא עברי כגון שהיה מלוה לו בלאו הכי כי היכי דמושיט כוס של יין לנזיר לא עבר אלא היכא דקאי בתרי עברי נהרא שלא היה שותהו אם לא היה זה (ע"ז דף ו') :

הדרן עלך איזהו נשך

השוכר את האומנין · משמע ליה בין בשכיר יום בין בקבלנות אבל בפרקין דבתר הכי (דף פג·) נקט פועלים משום דפועלים לא משמע אלא שכירי יום דבהכי איירי כדאמר התם בזמן שאמר להשכים ולהעריב ורב נמי דקאמר (לקמן עז·) פועל יכול לחזור אפילו בחצי היום דוקא בשכיר יום איירי ולא בקבלן כדמוכח בשמעתין ולכך נקט פועל ולא אומן וא"ת דתניא לקמן בשמעתין (שם) השוכר את הפועל ובחצי היום שמע שמת לו מת או אחזתו חמה אם שכיר הוא כו' ואם קבלן הוא כו' כיון דברייתא איירי בין בשכיר בין בקבלן אמאי נקט פועל ה"ל למינקט אומן דמשמע תרוייהו וי"ל דה"ק אם שכיר הוא כדאמר השוכר את הפועל נותן לו שכרו ואם קבלן הוא כך דינו ומשום דבעי למתני ובחצי היום וחצי היום לא שייך למתני אלא אשכיר יום: **את** הקדר · בשני ריסין והוא בעל קרון ולספרים דגרסי קדר י"ל דלהכי נקט קדר לפי שקדרים רגילין להיות להם קרונות: **פרייפרין** · דבר האבוד חשיב לה שעתה זמנו הוא לעשות:

ואזיל

קעג א מיי' פ"ה מהל' מלוה הל' יא יב יג סמג לאוין קפה טוש"ע י"ד סי' קס סעיף ו :

קעד ב מיי' שם הל' יג טוש"ע שם סעיף יב :

קעה ג מיי' שם פ"ד הל' ב סמג לאוין קצג טוש"ע י"ד שם סעיף א :

קעו ד מיי' שם הלכה א:

קעז ה מיי' שם פ"ה הל' יב סמג שם טוש"ע י"ד סי' קס סעיף יא :

קעח ו מיי' שם פ"ד הלכה ב :

קעט ז מיי' פ"ח שם הל' ג סמג לאוין קפה טוש"ע ח"מ סי' לז סעיף ב :

קפ ח ט י מיי' שם פ"ב הלכה ז סמג עשין לג טוש"ע ח"מ סימן ע סעיף א :

א כ מיי' פ"ט מהלכות שכירות הלכה ד סמג עשין פט טוש"ע ח"מ סי' שלג סעיף א :

ב ל מיי' שם ועיין בהשגות ובמ"מ טוש"ע שם סעיף ה :

[ברב אלפס וברא"ש וכן בילקוט ליתא לסך דולאחיך לא תשיך וכ"נ שהיה הגי' לפני הרמב"ם שלא הביא רק שני לאוין ועיין בכ"מ פ"ד מהלכות מלוה דין ב]

* * *

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה גריד. נ"ב ובמשנה ד' פ"ב דמעשר שני גורס גריד הוא לשון יבש כמו גרידי מנחות ע"ש :

נושא
1. רבית מוקדמת/מאוחרת
2. רבית דברים

נושא
עבירות
שעוברין דלוים
1-המלוה
2-הלוה
3-הערב
4-העדים
(5)-הסופר

מבנה
הדגשת
השותפים
השונים
בהלואת
רבית

נושא
הנושה בחבירו ויודע שאין
לו - אסור
לעבור
לפניו

נושא
בגנות המלוה את חבירו
מעות בלא עדים

נושא
ג' צועקין ואינן נענין

נושא
פועלים שחזרו בהן
באמצע